



Προτάσεις **ΕΤΕΚ** για την ενεργειακή πολιτική της Κύπρου

.....
ΝΤΙΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Dipl.Ing, Msc
 Μηχανολόγος μηχανικός, Eur.Ing, Μέλος
 Γενικού Συμβουλίου **ΕΤΕΚ**

Καθώς η Ευρώπη καλείται να λύσει τον γρίφο για τον εφοδιασμό της με Φυσικό Αέριο (ΦΑ) σε σχέση με τον ρωσο-ουκρανικό πόλεμο, η Κύπρος χάνει από τα χέρια της άλλη μια χρυσή ευκαιρία που της άνοιξε το παγκόσμιο σκηνικό.

Η ανικανότητα των τελευταίων 20 χρόνων εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων Φυσικού Αερίου, που εντοπίστηκαν στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου, είτε με συνεταιρισμούς με γειτονικές χώρες είτε με αυτόνομη εμπορευματοποίηση, μας αφήνουν απλούς θεατές στα τεκταινόμενα, που υπό άλλες συνθήκες θα μας όριζαν ως ενεργειακούς πρωταγωνιστές. Την ίδια ώρα η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίζει να είναι και ένας από τους πλέον ουραγούς παίκτες στην Ευρώπη ως προς τη γενική ενεργειακή πολιτική της και στην προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (**ΕΤΕΚ**), θέτοντας τον τομέα της Ενεργειακής Πολιτικής της Κύπρου ως έναν εκ των βασικότερων πυλώνων της στρατηγικής του για την τριετία 2020-2023, εκπόνησε ειδική επιστημονική μελέτη από ομάδα εργασίας που απάρτιζαν μέλη του που ειδικεύονται στο θέμα. Τα αποτελέσματα της μελέτης ανέδειξαν ότι ο βραδύς ρυθμός υλοποίησης των έργων ΑΠΕ οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στα θεσμικά, τεχνικά και διοικητικά προβλήματα

που συνεχίζουν να παρεμβάλλουν σοβαρά εμπόδια στην ταχύρρυθμη ανάπτυξη των ΑΠΕ, και ειδικότερα στις πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης.

Όπως κατέδειξε η έρευνα του **ΕΤΕΚ**, παρόλο που οι εκάστοτε κυβερνήσεις δεσμεύονταν να εκπληρώσουν φιλόδοξους στόχους σχετικά με την ενέργεια γενικότερα (π.χ. χρήση ΦΑ μέχρι το 2009, 13% χρήση ΑΠΕ το 2020 κ.ο.κ.) λόγω διαφόρων πιέσεων (πολιτικών ή μη) γίνονται εκπτώσεις με την πρόφαση ότι οι αποκλίσεις είναι μικρές και θα επιτευχθούν εν τέλει οι στόχοι. Στο παρα-πέντε, όμως, γίνεται αντιληπτό ότι οι στόχοι που τέθηκαν, οι οποίοι αποτελούν δέσμευση έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), δεν μπορούν να επιτευχθούν.

Η εφαρμογή μιας επιτυχημένης ενεργειακής πολιτικής είναι πολυδιάστατη και απαιτεί πάνω απ' όλα αναλυτική αποτύπωση της κατάστασης και ορθολογική σιοχοθέτηση, ευλαβική προσήλωση στους στόχους και συνεπήρηση των διαδικασιών που οδηγούν στην επίτευξη των στόχων. Ακολουθώντας την πολιτική που έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο της υιοθέτησης του Εθνικού Σχεδίου Διακυβέρνησης για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΔΕΚ), της Πράσινης Συμφωνίας και των προηγούμενων στρατηγικών, η επίτευξη των στόχων του 2030 είναι ρεαλιστική, αφού οι τεχνολογίες που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων μέχρι το 2030 είναι ήδη διαθέσιμες.

Οι ενεργειακά αποδοκείς τεχνολογίες έχουν, σε αρκετές περιπτώσεις, υψηλό αρχικό κόστος που αποτρέπει την αποδοχή τους από την αγορά. Απαιτείται, λοιπόν, διττή προσέγγιση: Αφενός, ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας για τη μείωση του κόστους και την αύξηση της απόδοσης και, αφετέρου, παροχή μέτρων ενίσχυσης για

τη δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών, την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς και την αντιμετώπιση των μη τεχνολογικών φραγμών που αποθαρρύνουν την καινοτομία και την εξάπλωση αποτελεσματικών τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην αγορά.

Στη διαμόρφωση της στρατηγικής για το ενεργειακό μέλλον της Κύπρου θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη τις υποχρεώσεις μας που απορρέουν από το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Σχέδιο Ενεργειακών Τεχνολογιών (Σχέδιο SET). Ειδικότερα θα πρέπει να μετατρέψουμε τις εθνικές υποχρεώσεις σε εθνικούς στόχους με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων: «Τα κράτη μέλη πρέπει να αναλάβουν το μερίδιο που τους αναλογεί για να επιτευχθούν οι στόχοι του 55% που συμφωνήθηκαν για το 2030 και να εντάξουν τα ενεργειακά τους συστήματα σε πορεία για την απαλλαγή από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2050.

»Οι δράσεις των κρατών μελών πρέπει να αποσκοπούν στην αύξηση των επενδύσεων, να στέλνουν σαφή μηνύματα στην αγορά να μειώσει τους κινδύνους και να ωθούν τη βιομηχανία να αναπτύξει περισσότερο αειφόρες τεχνολογίες. Τα

φορολογικά κίνητρα και τα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα, όπως λόγω χάρη το ταμείο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της ερευνητικής βάσης, την κλιμάκωση της ικανότητας καινοτομίας, την προώθηση της αριστείας και την αύξηση των ανθρωπίνων πόρων που διαθέτει ο τομέας. Θετικά θα μπορούσαν επίσης να επιδράσουν η ενίσχυση της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της ανασκόπησης των εθνικών προγραμμάτων και μέτρων, καθώς και η επιδίωξη καλύτερης συνοχής και η ευθυγράμμιση με άλλες προσπάθειες των κρατών μελών και της Κοινότητας».

Η έρευνα του **ΕΤΕΚ** συμπεραίνει ότι η κατάσταση μιας μακροπρόθεσμης ενεργειακής πολιτικής, η οποία είναι βασισμένη στο σύνθετο σενάριο το οποίο θεωρεί ότι κεντρικό ρόλο στο ενεργειακό ισοζύγιο έχουν τα συμβατικά καύσιμα και δεν συνυπολογίζει τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις τάσεις και τα απανταχού μηνύματα, τα οποία θεωρούν τις ΑΠΕ πρωταγωνιστή και όχι κομπάρσο κατά την μεθεπόμενη δεκαετία, ως επίσης και τις δράσεις για Εξοικονόμηση Ενέργειας, ΕΞΕ, είναι καταδικασμένη στην αποτυχία!

